

ชื่อวิทยานิพนธ์

ผลของโปรแกรมการสอนสุขศึกษาต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์

นางละไม พันธินา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

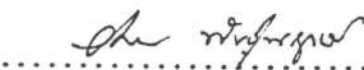
.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์พรณี เหมือนวงศ์)

.....กรรมการ

(ดร. วัฒนา นานาศิลป์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วิลาวัณย์ พันธุ์ฤกษ์)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการ
สอนสุขศึกษา เรื่องสุขอนามัยส่วนบุคคลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ เรื่องสุขอนามัยส่วนบุคคลของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ น้ำพอง
จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2539 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
5 ได้มาโดยการสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน คือขั้นแรกสุ่มโรงเรียนจากคุณลักษณะประชากรที่กำหนด ขั้น
ที่ 2 สุ่มห้องเรียนจากโรงเรียนที่ได้จากขั้นตอนแรก แล้วสุ่มโรงเรียนเข้าสู่กลุ่มทดลองและกลุ่ม
เปรียบเทียบ กลุ่มทดลองคือโรงเรียนบ้านคำบังจำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 49 คน
ได้รับโปรแกรมการสอนสุขศึกษา เรื่องสุขอนามัยส่วนบุคคลโดยผู้วิจัย ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบคือ
โรงเรียนชุมชนหนองกุงวิทยาจำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียน 54 คนได้รับการสอนสุขศึกษาตาม
ปกติโดยครู เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบวัดพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพซึ่งประกอบด้วย

แบบวัดความรู้เรื่องสุขอนามัยส่วนบุคคล แบบวัดทัศนคติต่อสุขอนามัยส่วนบุคคลและแบบฟอร์มการตรวจความสะอาดร่างกาย ส่วนโปรแกรมการสอนสุขศึกษาประกอบด้วย การบรรยายตามแผนการสอนเรื่องสุขอนามัยส่วนบุคคล การฉายสไลด์ประกอบเสียงเรื่องสุขอนามัยส่วนบุคคล การสาธิตการแปรงฟันอย่างถูกวิธีแบบขยับปิด การฝึกปฏิบัติแปรงฟันอย่างถูกวิธี และการเล่นเกมเรื่องโทษของการไม่รักษาสุขอนามัยส่วนบุคคล เก็บข้อมูลตั้งแต่ 16 พฤษภาคมถึง 30 มิถุนายน 2539 โดยเก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 ครั้งคือ ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์และหลังการทดลอง 1 เดือนด้วยการวัดคะแนนความรู้ทัศนคติและการปฏิบัติในการรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มโดยการทดสอบที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับโปรแกรมการสอนสุขศึกษาเรื่องสุขอนามัยส่วนบุคคลมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพเรื่องสุขอนามัยส่วนบุคคลซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ทัศนคติและการปฏิบัติในการรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคล สูงกว่านักเรียนในกลุ่มเปรียบเทียบ หลังได้รับโปรแกรมการสอนสุขศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพเรื่องสุขอนามัยส่วนบุคคลซึ่งประกอบด้วยค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ทัศนคติและการปฏิบัติในการรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคลหลังได้รับโปรแกรมการสอนสุขศึกษาสูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรมการสอนสุขศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

3. นักเรียนกลุ่มเปรียบเทียบมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพเรื่องสุขอนามัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วยค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ทัศนคติ และการปฏิบัติในการรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคล หลังได้รับการสอนสุขศึกษาตามปกติสูงกว่าก่อนการสอนสุขศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

แม้ว่ากลุ่มเปรียบเทียบจะมีคะแนนพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพเพิ่มขึ้นภายหลังการสอนสุขศึกษาแล้วก็ตาม แต่คะแนนที่เพิ่มขึ้นนั้นน้อยกว่ากลุ่มทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสรุปว่านักเรียนที่ได้รับการสอนสุขศึกษาด้วยโปรแกรมสุขศึกษาที่จัดขึ้นมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ดีกว่าการได้รับการสอนสุขศึกษาตามปกติโดยครู ดังนั้นการใช้สื่อประสมในการสอนสุขศึกษาในโรงเรียนจึงน่าจะเป็นวิธีการที่เหมาะสม ฉะนั้นผู้บริหารของโรงเรียนควรจัดเตรียมและสนับสนุนให้ครูได้ใช้สื่อต่าง ๆ อย่างเต็มที่ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ และควรมีการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนในด้านอื่น ๆ ต่อไป

THESIS TITLE : THE EFFECT OF HEALTH EDUCATION PROGRAM TO HEALTH
PROMOTION BEHAVIOR IN PRATHOM FIVE STUDENTS,
NAMPHONG DISTRICT, KHONKAEN PROVINCE

AUTHOR : MRS. LAMAI PUNTINA

THESIS ADVISORY COMMITTEE :

Punnee Muanwong
.....Chairman

(Associate Professor Punnee Muanwong)

V. Nanasilp
.....Member

(Dr. Veena Nanasilp)

Wilawan Phanphruk
.....Member

(Associate Professor Wilawan Phanphruk)

ABSTRACT

This quasi-experimental research study was designed to investigate the effect of health education program toward the improvement of prathom five students's health promotion behavior in the practice of personal hygiene. The samples were composed of 49 students prathom five in Kumbong Primary School, which was experimental group and 54 students prathom five in Chumchon Nongkungwittaya Primary School, which was control group. Those samples were randomly two-stage sampling and assigned to experiment and control groups. Health education program consists of personal hygiene education plan, slide-tape and game. Changing in the

students's knowledge and attitude toward personal hygiene practice was measured by pre and post test after the health education program while their actual practice was measured one month after the program intervention through observation and checklist. Samples were collected during 16th May 1996 to 30th June 1996. The data were analysed by frequency, percentage, mean, standard deviation then test for significantly by t-test.

The results are as the followings :

1. The students in experimental group showed significantly higher mean scores in knowledge, attitude and practice related to personal hygiene practice than the control group.
2. The students in experimental group showed significantly higher mean scores in knowledge, attitude and practice related to personal hygiene practice after receiving the health education program than before receiving the program.
3. The students in control group also showed significantly higher mean scores in knowledge, attitude and practice related to personal hygiene practice after receiving regular health education program by teacher than before the program.

Health education program using multimedia method should be considered as an effective means to improve the students's health. School administrators should provide enough resources to support and facilitate their staff to use multimedia in their class not only for health education but other classes as well. More researches on improving health promotion behavior of the students in other issues should be done to improve their quality of life and wellbeing.